

Vec C-265/19

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

29. marec 2019

Vnútroštátny súd:

High Court

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

11. január 2019

Žalobca/Odvolateľ:

Recorded Artists Actors Performers Ltd

Žalovaní/Odporcovia:

Phonographic Performance (Ireland) Ltd

Minister for Jobs Enterprise and Innovation

Írsko

Attorney General

HIGH COURT

[*omissis*]

MEDZI

RECORDED ARTISTS ACTORS PERFORMERS LIMITED

ŽALOBCA

A

PHONOGRAPHIC PERFORMANCE (IRELAND) LIMITED

MINISTER FOR JOBS ENTERPRISE AND INNOVATION

IRELAND AND ATTORNEY GENERAL

ŽALOVANÍ

**UZNESENIE O NÁVRHU NA ZAČATIE PREJUDICIÁLNEHO KONANIA
PODANOM NA SÚDNY DVOR EURÓPSKEJ ÚNIE**

Skratky

„Smernica z roku 2006“

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva

„Rímsky dohovor“

Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií

„WPPT“

Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch z roku 1996

„CRRA 2000“

Zákon o autorských právach a súvisiacich právach z roku 2000

1. VNÚTROŠTÁTNY SÚD

1. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania podal na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie („ZFEÚ“) High Court of Ireland (Vyšší súd, Írsko) (sudca Simons). [omissis]

[omissis]

3. PREDMET SPORU VO VECI SAMEJ A RELEVANTNÉ SKUTKOVÉ OKOLNOSTI

5. Výsledok konania vo veci samej závisí od správneho výkladu smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (ďalej len „smernica z roku 2016“). Vnútroštátny súd sa pýta, do akej miery, a či vôbec, je možné smernicu z roku 2016 vykladať s odkazom na pojem „vnútroštátne zaobchádzanie“, tak ako ho používa Rímsky dohovor a Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch z roku 1996 (ďalej len „WPPT“).
6. Spor vo veci samej sa týka výberu a rozdeľovania licenčných poplatkov, ktoré sa majú platiť za verejné použitie hudobných nahrávok alebo za vysielanie hudobných nahrávok. V zmysle vnútroštátnej právnej úpravy je vlastník baru, nočného klubu alebo akéhokoľvek iného verejného miesta, ktorý chce použiť hudobné nahrávky, povinný zaplatiť v súvislosti s touto hudbou licenčný poplatok. Podobne v prípade, ak chce osoba zahrnúť zvukový záznam do vysielania alebo do káblovej programovej služby, musí takisto v súvislosti s týmto záznamom zaplatiť licenčný poplatok. Táto povinnosť je vo vnútroštátnom práve podrobne popísaná v Copyright and Related Rights Act 2000 (Zákon o autorských právach a súvisiacich právach z roku 2000). Uvedená právna úprava stanovuje, že používateľ zaplatí jednorazový licenčný poplatok licenčnému subjektu, ktorý zastupuje výrobcu zvukovej nahrávky, pričom takto získaná suma sa následne rozdelí medzi výrobcu a výkonných umelcov.
7. Žalobca zastupuje niektorých umelcov, prvý žalovaný zastupuje niektorých výrobcov zvukových nahrávok a druhým, tretím a štvrtým žalovaným sú v uvedenom poradí Minister for Enterprise and Innovation (Ministerstvo pre podnikanie a inovácie, Írsko), Írsko a Attorney General of Ireland (generálny prokurátor, Írsko). Žalobca a žalovaní sa sporia v súvislosti s výkladom a uplatňovaním zmluvy, ktorú uzavreli. Vyriešenie uvedeného sporu si vyžaduje výklad vnútroštátnej právnej úpravy, ktorý pritom musí vychádzať z Európskeho práva.
8. Írske právo používa na výrobcov a výkonných umelcov rôzne kvalifikačné kritériá. Výrobcovi ako majiteľovi autorského práva vzniká nárok podieľať sa na primeranej odmene v prípade, že zvuková nahrávka je prvýkrát legálne zverejnená v Írsku alebo v krajine Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „EHP“).

Na výrobcu sa tiež vzťahuje takzvané pravidlo 30 dní. Naopak výkonný umelec má nárok podieľať sa na primeranej odmene len ak (i) je írsky občan alebo má prechodný či trvalý pobyt v Írsku alebo (ii) má trvalý či prechodný pobyt v krajine EHP (na výkonného umelca sa vzťahuje osobitná kvalifikácia podľa toho, či sa umelecký výkon uskutoční v Írsku, alebo v krajine EHP).

9. Ústredný problém v konaní vo veci samej spočíva v otázke, či vylúčenie niektorých výkonných umelcov z podielu na uvedenej primeranej odmene v prípade, že výrobcu rovnakého zvukového záznamu odmenu dostane, je v súlade s právom Únie. Skutočnosť, že vnútroštátna právna úprava zaobchádza s osobami, ktoré majú prechodný a trvalý pobyt v krajinách EHP, rovnako ako s osobami s írskou štátnou príslušnosťou, znamená, že táto právna úprava nie je v rozpore so všeobecnou zásadou zákazu diskriminácie vyplývajúcou z práva Únie. Žalobca však namieta, že správny výklad smernice z roku 2006 vyžaduje, aby mal umelec bez ohľadu na svoj trvalý alebo prechodný pobyt právo podieľať sa na primeranej odmene v prípade, že jeho výkon bol zachytený na zvukovom zázname, ktorý je sám osebe predmetom ochrany. V línii tohto tvrdenia nie je prípustné používať kritérium, ktoré vychádza hlavne z prechodného alebo trvalého pobytu umelca.
10. Ďalšou otázkou je, či za predpokladu, že smernica z roku 2006 sa má vykladať z hľadiska ustanovení WPPT, je prístup na základe vnútroštátnej právnej úpravy odôvodnený tým, že reaguje na výhradu niektorých zmluvných strán v zmysle článku 15 WPPT.

4. RELEVANTNÉ PRÁVNE USTANOVENIA

Vnútroštátna právna úprava

11. Článok 37 ods. 1 Copyright and Related Rights Act 2000 (zákon o autorských právach a súvisiacich právach z roku 2000) (č. 28 z roku 2000) (ďalej len „CRRA 2000“) ustanovuje, že majiteľ autorského práva k dielu má výlučné právo vykonať alebo dovoliť iným, aby vykonali akékoľvek úkony alebo jeden z osobitných úkonov, pričom toto právo podľa relevantných okolností zahŕňa právo dielo verejne šíriť. Definícia „diela“ obsahuje aj „zvukový záznam“. Definícia „zvukového záznamu“ sa nachádza v článku 2 a podľa nej ide o záznam zvukov alebo ich zástupného vyjadrenia, na základe ktorého možno uvedený zvuk reprodukovať, bez ohľadu na to, na akom nosiči sa tieto zvuky zaznamenávajú alebo akým spôsobom sa reprodujú. Článok 19 stanovuje, že autorské právo pri zvukovom zázname vzniká až pri prvom zachytení zvukového záznamu.
12. Článok 38 upravuje licenciu za určitých okolností ako právo.

„38.–(1) Bez ohľadu na ustanovenia článku 37, ak má osoba v úmysle –

- (a) použiť na verejnosti zvukový záznam alebo

(b) použiť zvukový záznam vo vysielaní alebo v rámci káblovej programovej služby,

môže na to mať právo v prípade, že –

- (i) súhlasí so zaplatením poplatku licenčnému subjektu za uvedené použitie na verejnosti alebo za použitie vo vysielaní alebo v rámci káblovej programovej služby a
- (ii) koná v súlade s požiadavkami tohto článku.

(2) Osoba môže uplatniť právo použiť zvukový záznam na verejnosti alebo vo vysielaní alebo v rámci káblovej programovej služby, ak –

- (a) oznámi každému dotknutému licenčnému subjektu svoj zámer použiť zvukový záznam na verejnosti alebo ho použiť vo vysielaní alebo v rámci káblovej programovej služby,
- (b) informuje každý uvedený subjekt o dátume použitia zvukového záznamu na verejnosti alebo vo vysielaní alebo v rámci káblovej programovej služby alebo o dátume, od ktorého bude k uvedenému použitiu dochádzať,
- (c) zaplatí licenčnému subjektu nedoplatky v nanajvyš trojmesačných intervaloch,
- (d) koná v súlade so všetkými primeranými podmienkami, ktoré sa týkajú platieb podľa tohto článku a ktoré jej z času na čas môže oznámiť licenčný subjekt a
- (e) vyhovie každej primeranej žiadosti licenčného subjektu o informácie podanej s cieľom umožniť uvedenému subjektu výpočet a správu poplatkov v zmysle tohto článku.

(3) Osoba, ktorá spĺňa podmienky uvedené v odseku 2, sa z hľadiska porušenia autorského práva považuje za osobu v rovnakom postavení, aké by mala, ak by bola držiteľkou licencie udelenej majiteľom dotknutého autorského práva v ktoromkoľvek relevantnom čase.

(4) Ak má osoba v úmysle použiť zvukový záznam na verejnosti alebo vo vysielaní či v rámci káblovej programovej služby a licenčnému subjektu sa v primeranom čase nepodarí dospieť k dohode v súvislosti s primeranou platbou v zmysle odseku 2, predložia sa podmienky navrhovanej dohody kontrolnému orgánu, ktorý určí výšku platby a jej podmienky.

...“.

13. Článok 184 stanovuje podmienky, za ktorých *inter alia* zvukový záznam spadá pod ochranu autorského práva.

„184.–(1) Podmienky ochrany autorského práva spĺňa literárne, dramatické, hudobné alebo umelecké dielo, zvukový záznam, film, typografické zobrazenie vydaného diela alebo pôvodná databáza od chvíle, keď je takéto dielo prvýkrát zverejnené–

(a) v Írsku alebo

(b) v akejkolvek krajine, na akomkoľvek území či v štáte alebo oblasti, na ktoré sa vzťahujú príslušné ustanovenia tejto časti.

(2) Na účely tohto článku sa legálne zverejnenie diela v jednej krajine, na jednom území, v jednom štáte či oblasti považuje za prvé legálne zverejnenie diela, a to aj v prípade, že dielo je v rovnakom čase legálne zverejnené na inom mieste; na tento účel sa za zverejnenie v rovnakom čase považuje legálne zverejnenie diela na inom mieste počas predchádzajúcich 30 dní.“

14. Z týchto ustanovení vyplýva, že pokiaľ ide o výrobcov, je jedným z hlavných kritérií miesto prvého zverejnenia zvukového záznamu.

15. Na výrobcu sa tiež môže vzťahovať ochrana v zmysle autorského práva na základe jeho prechodného alebo trvalého pobytu v krajine dohovoru. Vyplýva to zo spojeného účinku CRRA 2000 a Copyright (Foreign Countries) Order 1996 (nariadenie o autorskom práve v zahraničí z roku 1996) (S.I. č. 36 z roku 1996). Nariadenie upravuje ochranu plynúcu z autorského práva na základe reciprocity. Pozri článok 9.

„9. Autorské právo, ktoré existuje len na základe tohto nariadenia a vzťahuje sa na zvukovú nahrávku, zahŕňa právo na primeranú odmenu v zmysle článku 17 ods. 4 písm. b) zákona len v prípade, že toto právo alebo právo zakladajúce nárok na primeranú odmenu existuje v krajine, v ktorej bol zvukový záznam prvýkrát zverejnený.“

16. Platnosť tohto nariadenia sa udržiava na základe prechodných ustanovení podľa CRRA 2000. Pozri článok 3 ods. 5 v časti 1 prvej prílohy k CRRA 2000.

„(5) Bez ohľadu na zrušenie zákona z roku 1963 akákoľvek vyhláška, pravidlo alebo nariadenie, ktoré boli prijaté v zmysle zákona z roku 1963 a nadobudli účinnosť krátko pred prijatím časti II tohto zákona, budú aj naďalej účinné a po prijatí uvedenej časti II sa na nich bude hľadieť tak, ako by boli prijaté podľa príslušného ustanovenia uvedeného zákona.“

17. Kvalifikačné kritériá pre umelcov sú v časti III kapitole 9 CRRA 2000 vymedzené takto:

„Kapitola 9

Kvalifikácia: Umelecké výkony

287.–V tejto časti a v časti IV–

„kvalifikovaná krajina“ znamená

- (a) Írsko,
- (b) iný členský štát EHP alebo
- (c) v rozsahu, v akom to vyplýva z nariadenia prijatého podľa článku 289, krajina určená v tomto článku;

„kvalifikovaný jednotlivec“ je občan kvalifikovanej krajiny alebo osoba podliehajúca jej právomoci alebo jednotlivec, ktorý má prechodný alebo trvalý pobyt v takejto krajine; a

„kvalifikovaná osoba“ je írsky občan alebo jednotlivec s prechodným alebo trvalým pobytom v Írsku.

288. –Umelecký výkon sa považuje za kvalifikovaný na účely ustanovení tejto časti a časti IV, ak ho podá kvalifikovaný jednotlivec alebo kvalifikovaná osoba alebo ak sa uskutoční v kvalifikovanej krajine, na kvalifikovanom území, v kvalifikovanom štáte alebo oblasti, v súlade s touto kapitolou.“

18. Ako vyplýva z vyššie uvedeného, aby sa umelecký výkon mohol kvalifikovať na účely práva na odmenu, tak ako to vyplýva z článku 208, buď (i) musí existovať spojenie medzi výkonným umelcom a kvalifikovanou krajinou, alebo (ii) v kvalifikovanej krajine musí byť podaný samotný umelecký výkon. Ako kvalifikovaná krajina sa definuje Írsko a akýkoľvek iný člen Európskeho hospodárskeho priestoru („EHP“). Ak sa teda umelecký výkon uskutoční v nahrávacom štúdiu vo Francúzsku, čiže miestom umeleckého výkonu je krajina EHP, dotknutí výkonní umelci budú mať nárok na odmenu v súvislosti s následným používaním tohto hudobného záznamu bez ohľadu na ich občianstvo, prechodný alebo trvalý pobyt. Ak sa však umelecký výkon uskutoční v krajine mimo EHP, napríklad v Spojených štátoch, výkonní umelci budú mať nárok na odmenu iba v prípade, že splnia podmienku občianstva, prechodného alebo trvalého pobytu.
19. Medzi kvalifikačnými kritériami pre umelcov sa nespomína miesto prvého zverejnenia zvukového záznamu. Práve to je v prejednávanej veci sporné.
20. Článok 289 uvádza nariadenia, ktoré ako kvalifikované označujú dodatočné krajiny, teda krajiny okrem Írska a EHP.

„289.–(1) Vláda môže na základe nariadenia určiť ako kvalifikovanú krajinu, na ktorú sa vzťahuje ochrana v zmysle tejto časti a časti IV, akúkoľvek krajinu, územie, štát alebo oblasť, v súvislosti s ktorými je presvedčená, že v zmysle ich právneho poriadku boli alebo budú

prijaté ustanovenia zabezpečujúce primeranú ochranu umeleckým výkonom z Írska.

- (2) Na účely tohto článku sa za ‚umelecký výkon z Írska‘ považuje umelecký výkon, ktorý–
 - (a) podáva írsky občan alebo jednotlivec s prechodným alebo trvalým pobytom v Írsku alebo
 - (b) uskutočňuje v Írsku.
 - (3) Ak z právneho poriadku tejto krajiny, územia, štátu alebo oblasti vyplýva dostatočná ochrana iba pre určité umelecké výkony, môže nariadenie prijaté podľa odseku 1, v ktorom sa označí krajina, územie, štát alebo oblasť, obsahovať ustanovenie, ktoré zodpovedajúco obmedzí ochranu vyplývajúcu z tejto časti alebo časti IV vo vzťahu k umeleckým výkonom spojených s touto krajinou, územím, štátom alebo oblasťou.“
21. Podľa článku 289 ešte nebolo prijaté nijaké nariadenie.

Právna úprava Únie

Smernica 2006/115/ES

22. Článok 8 ods. 1 a 2 smernice 2006/115/ES stanovuje:

„1. Členské štáty ustanovia výhradné práva výkonných umelcov povoliť alebo zakázať bezdrôtové vysielanie a verejné šírenie ich výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už výkonom vysielaným alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

2. Členské štáty ustanovia právo na zabezpečenie platby jedinej primeranej odmeny zo strany používateľa, ak je použitý zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo rozmnoženiny takéhoto zvukového záznamu k bezdrôtovému vysielaniu alebo akémukoľvek inému verejnému šíreniu, a na zabezpečenie toho, aby sa táto odmena rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Členské štáty môžu, ak nie je dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, ustanoviť podmienky, za ktorých sa táto odmena medzi nimi delí.“

Medzinárodné dohovory a zmluvy**(i) Rímsky dohovor z roku 1961**

23. Celý názov Rímskeho dohovoru znie „Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií“. O dohovore sa „rozhodlo“ v Ríme 26. októbra 1961. Európska únia nie je jeho zmluvnou stranou.
24. Pre tento návrh je relevantné, že Rímsky dohovor zaviedol pojem „národný režim“. Definuje ho článok 2 ods. 1 písm. a) ako práva priznané vnútorným zákonodarstvom zmluvného štátu, kde sa žiada o ochranu, výkonným umelcom, ktorí sú jeho občanmi, na výkony uskutočnené, vysielané alebo prvýkrát zaznamenané na jeho území. To teda vyžaduje, aby kvalifikovaní výkonní umelci mali plnohodnotný prístup k právam vyplývajúcim z vnútroštátnej právnej úpravy.
25. Článok 4 stanovuje:
- „Každý zmluvný štát prizná práva podľa národného režimu výkonným umelcom, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:
- výkon sa uskutoční v niektorom inom zmluvnom štáte;
 - výkon je súčasťou zvukovej snímky, ktorá je chránená podľa článku 5 tohto Dohovoru;
 - výkon, ktorý nie je zaznamenaný na zvukovú snímku, je zložkou vysielaného rozhlasového programu, ktorý je chránený podľa článku 6 tohto Dohovoru.“
26. Článok 4 písm. b) má v konaní vo veci samej osobitný význam, pretože prepája práva výkonných umelcov a výrobcov.
27. Článok 5 stanovuje:
- „1. Každý zmluvný štát prizná práva podľa národného režimu výrobcovi zvukových snímok, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:
- výrobca zvukovej snímky je občanom iného zmluvného štátu (hľadisko štátnej príslušnosti);
 - prvý záznam zvuku sa uskutočnil v inom zmluvnom štáte (hľadisko záznamu);
 - zvuková snímka bola po prvý raz vydaná v inom zmluvnom štáte (hľadisko vydania).

2. Ak bola zvuková snímka po prvý raz vydaná v nezmluvnom štáte, avšak do tridsiatich dní od prvého vydania aj v zmluvnom štáte (súčasnú vydanie), považuje sa za prvý raz vydanú v zmluvnom štáte.
 3. Písomným oznámením uloženým u generálneho tajomníka Spojených národov môže každý zmluvný štát vyhlásiť, že nebude uplatňovať buď hľadisko vydania, alebo hľadisko záznamu. Také písomné oznámenie sa môže urobiť v čase ratifikácie, prijatia alebo prístupu alebo kedykoľvek neskôr; v tomto prípade nadobudne účinnosť šesť mesiacov po jeho uložení.“
28. Pojem „vydanie“ je definovaný v článku 3 písm. d) ako uvedenie rozmnožením zvukovej snímky na verejnosť v primeranom množstve.
- (ii) Zmluva WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch z roku 1996 („WPPT“)**
29. WPPT bola prijatá v Ženeve 20. decembra 1996. Európska únia uložila svoje ratifikačné dokumenty 14. decembra 2009 a WPPT nadobudla platnosť, pokiaľ ide o Európsku úniu, 14. marca 2010 (v rovnaký deň ratifikovalo WPPT Írsko). Pozri skoršie rozhodnutie Rady 2000/278/ES zo 16. marca 2000 o schválení Zmluvy o autorských právach WIPO a Zmluvy WIPO o výkone a fonogramoch v mene Európskeho spoločenstva.
 30. Vzťah medzi WPPT a Rímskym dohovorom vysvetľuje článok 1 ods. 1 WPPT.
 - „1. Nič v tejto zmluve nezabavuje zmluvné strany jestvujúcich povinností, ktoré vzájomne prevzali podľa Medzinárodného dohovoru o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií, uzavretého v Ríme 26. októbra 1961 (ďalej len „Rímsky dohovor“).“
 31. Požiadavku vnútroštátneho zaobchádzania zakotvuje článok 4 WPPT takto:
 - „Vnútroštátne zaobchádzanie
 1. Každá zmluvná strana zaobchádza s občanmi ostatných zmluvných strán, definovanými v článku 3 ods. 2, rovnako ako so svojimi vlastnými občanmi, pokiaľ ide o výhradné práva osobitne priznané touto zmluvou a o právo na spravodlivú odmenu podľa článku 15 tejto zmluvy.
 2. Povinnosť ustanovená v odseku 1 sa nevzťahuje na rozsah, v akom využíva druhá zmluvná strana výhrady povolené podľa článku 15 ods. 3 tejto zmluvy.“

32. Pre tento návrh je relevantné, že článok 15 ods. 1 stanovuje, že výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov majú výhradné právo na jednorazovú spravodlivú odmenu za priame alebo nepriame využitie zvukových záznamov.
33. Pojem „občania iných zmluvných strán“ je vymedzený v článku 3 ods. 2 takto:
- „2. Ako občania iných zmluvných strán sa rozumejú výkonní umelci alebo výrobcovia zvukových záznamov, ktorí by spĺňali kritériá spôsobilosti na ochranu podľa Rímskeho dohovoru, keby všetky zmluvné strany tejto zmluvy boli zmluvnými stranami uvedeného dohovoru. Pokiaľ ide o tieto kritériá spôsobilosti, zmluvné strany použijú príslušné definície uvedené v článku 2 tejto zmluvy.“

5. ODÔVODNENIE NÁVRHU NA ZAČATIE PREJUDICÁLNEHO KONANIA

34. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je pri výklade smernice z roku 2006 potrebné mať na zreteli ustanovenia WPPT. Pozri najmä rozsudky Súdneho dvora z 26. septembra 2002, Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (SENA) (C-245/00, EU:C:2003:68); z 15. marca 2012, Societa Consortile Fonografici (SCF) (C-135/10, EU:C:2012:140); a zo 7. decembra 2006, Sociedad General de Autores y Editores de Espana (SGAE) (C-306/05, EU:C:2006:764).
35. V každom z uvedených prípadov však Súdny dvor posudzoval okolnosti, keď dotknuté ustanovenie smernice z roku 2006 bolo odrazom ustanovenia WPPT, napríklad „verejné šírenie“ alebo „primeraná odmena“. Prejednávaná vec prináša nový aspekt, ktorým je skutočnosť, že ustanovenia WPPT, na ktoré sa odvoláva žalobca, nemajú v smernici z roku 2006 nijaký priamy náprotivok. Vzniká tak otázka, či sa uvedená výkladová povinnosť vzťahuje aj na pojmy medzinárodných dohovorov, ktoré nemajú v smernici z roku 2006 výslovný ekvivalent.
36. Žalobca kladie dôraz na požiadavku zohľadniť kontext, v ktorom sa pojmy nachádzajú, a tiež na cieľ medzinárodných dohovorov. Ustanovenia článku 8 ods. 2 smernice z roku 2006 je podľa neho možné priamo prepojiť nielen s článkom 15 WPPT (ktorý je ekvivalentom článku 8 ods. 2), ale aj s článkom 4 WPPT (vnútroštátne zaobchádzanie), ktorý výslovne odkazuje na článok 15. V línii tohto tvrdenia je ekvivalentným pojmom, ktorý je spoločný pre smernicu z roku 2006 a pre WPPT, pojem právo výkonných umelcov podieľať sa na primeranej odmene, na ktorú majú nárok v prípade verejného šírenia. Článok 4 WPPT stanovuje, že nositelia uvedeného práva sú, vždy pri zohľadnení výhrady v zmysle článku 4 ods. 2, občania druhých zmluvných strán, tak ako sú definovaní v článku 3 ods. 2 WPPT. Člnok 3 ods. 2 zas uvádza, že nositeľmi dotknutého práva sú tí občania, ktorí spĺňajú kritériá spôsobilosti na ochranu v zmysle Rímskeho dohovoru. Spojený účinok článkov 4 a 5 Rímskeho dohovoru spočíva v tom, že od chvíle ako sa na zvukový záznam vzťahuje ochrana, výrobcovia aj výkonní umelci majú nárok podieľať sa na primeranej odmene. Článok 5 Rímskeho dohovoru vzhľadom na pravidlo 30 dní tento nárok rozširuje všeobecne

na výrobcov. Z toho podľa tvrdenia žalobcu vyplýva, že medzi nositeľov práva podieľať sa na primeranej odmene patrí široká škála výrobcov a výkonných umelcov, ktorá ďaleko presahuje skupinu osôb len z konkrétnych zmluvných štátov.

37. Žalobca tiež odkazuje na článok 23 ods. 1 WPPT, podľa ktorého sa zmluvné strany zaväzujú v súlade so svojimi právnymi systémami prijať opatrenia potrebné na zaistenie uplatňovania zmluvy. Právny zástupca žalobcu poukazuje na to, že na Európsku úniu ako na zmluvnú stranu sa táto povinnosť vzťahuje a tvrdí, že jedným zo spôsobov, akým si Únia uvedenú povinnosť plní, je článok 8 ods. 2 smernice z roku 2006.
38. V zmysle protiargumentu zo strany žalovaných neexistuje právna zásada, ktorá by umožnila celkovo premietnuť podrobné ustanovenia Rímskeho dohovoru a WPPT do smernice z roku 2006. Právny zástupca žalovaných opisuje článok 8 ods. 2 ako presné ustanovenie, ktoré neuvádza podrobnosti, ako je napríklad definícia kvalifikovaných výkonných umelcov. Ak by zámerom normotvorcu Únie bolo podrobne opísať, ktorí výrobcovia a výkonní umelci sa majú kvalifikovať ako subjekty podieľajúce sa na práve na odmenu, a nenechať to na členské štáty, urobil by tak v smernici z roku 2006. V tejto smernici sa však nijaký ekvivalentný pojem nenachádza. Tento právny predpis len vo svojich odôvodneniach uvádza, že jeho zámerom nie je kolidovať s medzinárodnými dohovormi, na ktorých sú založené právne úpravy členských štátov upravujúce autorské a súvisiace práva.
39. Právny zástupca ďalej poukazuje na to, že rozšírený výklad smernice z roku 2006, ktorý navrhuje žalobca, by bol v rozpore s možnosťou výhrady výslovne upravenej v článku 4 ods. 2 WPPT. Preto aj keby smernica z roku 2006 upravovala otázku kvalifikácie výrobcov a výkonných umelcov, čo podľa žalovaného nerobí, nikto netvrdí, že má prednosť pred WPPT, a preto sa uplatňuje právo reagovať na výhradu inej zmluvnej strany podľa článku 4 ods. 2. Odôvodnenia smernice 2006 jasne uvádzajú, že táto smernica nemá kolidovať s medzinárodnými dohovormi.
40. Žalovaní tiež upozorňujú na prechodné ustanovenia smernice z roku 2006. Uznáva sa v nich vnútroštátna právna úprava členských štátov, a tiež jej uplatnenie na práva chránené od 1. júla 1994. To podľa žalovaných vyvracia tvrdenie, že (i) tieto práva upravuje smernica z roku 2006 a že (ii) tieto práva sú predmetom harmonizácie alebo že (iii) vnútroštátna právna úprava nie je v súlade so smernicou z roku 2006 alebo dokonca s WPPT.
41. Vo svojich ústnych pripomienkach sa Írsko sústredilo na znenie odôvodnenia 6 a na použitie slovného spojenia „právna ochrana zosúladená v rámci Spoločenstva“. Tvrdí, že takéto znenie poukazuje na to, že smernica z roku 2006 je zameraná na hospodárske subjekty v rámci Spoločenstva, a nie na postavenie hospodárskych subjektov mimo Spoločenstva.

42. Vnútroštátny súd dospel k záveru, že výklad článku 8 smernice z roku 2006 nepredstavuje *acte clair*. Nejasná je najmä miera, do akej je legitímne opierať sa o ustanovenia WPPT a Rímskeho dohovoru na účely výkladu článku 8. Generálny advokát Tizzano dospel vo veci SENA k záveru, že pravidlá o vnútroštátnom zaobchádzaní v zmysle Rímskeho dohovoru sú neoddeliteľnou súčasťou Európskeho práva. Súdny dvor sa síce napokon vo svojom rozsudku SENA neriadil návrhom generálneho advokáta, avšak samotný fakt, že významný generálny advokát bol zrejme pripravený prijať skutočnosť, že požiadavka vnútroštátneho zaobchádzania podľa Rímskeho dohovoru má vplyv na výklad pojmu „primeraná odmena“, a to aj napriek tomu, že samotná smernica z roku 1992 neobsahuje nijaké výslovné ustanovenie v tomto zmysle, je prinajmenšom relevantný pri odpovedi na otázku, či výklad článku 8 ods. 2 smernice z roku 2006 je *acte clair*.
43. V prípade, že by Súdny dvor rozhodol, že pojem „vnútroštátne zaobchádzanie“ sa na smernicu z roku 2006 uplatňuje, vnútroštátny súd sa bude musieť nevyhnutne zaoberať otázkou, či ustanovenia Copyright and Related Rights Act 2000 (zákon o autorských právach a súvisiacich právach z roku 2000) sú legitímnou reakciou na výhradu niektorých zmluvných strán k WPPT. Ako je zjavné zo zhrnutia relevantných ustanovení WPPT uvedených v bode 29 a nasl. vyššie, v súvislosti s povinnosťou v zmysle článku 4 uplatniť právo na primeranú odmenu na štátnych príslušníkoch iných zmluvných strán je možné vyjadriť výhradu podľa článku 15 ods. 3. Zmluvné strany majú pri výbere druhu výhrady, ktorú môžu uplatniť, k dispozícii širokú mieru voľnej úvahy. Právo na jedinú primeranú odmenu v zmysle článku 15 ods. 1 (i) sa môže uplatniť len v súvislosti s niektorými použitiami; (ii) môže byť obmedzené iným spôsobom; alebo (iii) sa nemusí uplatniť vôbec.
44. Spojené štáty sú zmluvnou stranou WPPT, avšak v zmysle článku 15 ods. 3 uplatnili nasledujúcu výhradu.
- „Podľa článku 15 ods. 3 Zmluvy WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch uplatnia Spojené štáty ustanovenia článku 15 ods. 1 Zmluvy WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch len pri niektorých úkonoch vysielania a verejného šírenia digitálnou formou, za ktoré sa vyberá priamy alebo nepriamy poplatok v súvislosti s príjmom, inou retransmisiou a digitálnym sprostredkovaním zvukovej nahrávky, tak ako to vyplýva z práva Spojených štátov.“
45. Ak by nebolo tejto výhrady, Írsko *by bolo* v zmysle WPPT *povinné* zabezpečiť pre štátnych príslušníkov Spojených štátov vnútroštátne zaobchádzanie. Výrobca zo Spojených štátov by mal nárok na ochranu podľa autorského práva buď vzhľadom na to, že (i) má v Spojených štátoch prechodný alebo trvalý pobyt [spojený účinok článku 183 CRRA 2000 a Copyright (Foreign Countries) Order 1996 (nariadenie o autorskom práve v zahraničí z roku 1996)], alebo na to, že (ii) zvukový záznam bol prvýkrát zverejnený v Spojených štátoch (článok 184 CRRA 2000). Aby sa na výkonného umelca zo Spojených štátov mohla vzťahovať ochrana autorského

práva, *bolo by nevyhnutné*, aby minister prijal v prospech Spojených štátov nariadenie podľa článku 289 (výkonný umelec zo Spojených štátov nespĺňa existujúce kvalifikačné kritériá podľa článkov 287 a 288 zo zjavného dôvodu, že Spojené štáty nie sú krajinou EHP).

46. Samozrejme zo skutočnosti, že Spojené štáty uplatnili výhradu v zmysle článku 15 ods. 3, vyplýva, že Írsko nemá povinnosť uplatňovať vnútroštátne zaobchádzanie na štátnych príslušníkov Spojených štátov. Reálny účinok CRRA 2000 však napriek tomu spočíva v tom, že výrobcov zo Spojených štátov bude možné v mnohých prípadoch kvalifikovať na účely ochrany vyplývajúcej z autorského práva, pričom výkonných umelcov zo Spojených štátov nebude možné takto kvalifikovať. K takémuto rozdielnemu zaobchádzaniu dochádza preto, lebo výrobca zo Spojených štátov sa môže odvolať na kritérium „prvého zverejnenia“ podľa článku 184 a bude sa tak na neho vzťahovať ochrana autorského práva, kým výkonný umelec zo Spojených štátov to urobiť nemôže. Výsledkom tejto situácie je, že v prípade niektorých hudobných záznamov, na ktorých sa podieľali výrobcovia a výkonní umelci zo Spojených štátov, prípadne celý licenčný poplatok, ktorý sa má zaplatiť podľa článku 38, teda primeraná odmena, výhradne výrobcovi.
47. Vnútroštátny súd žiada Súdny dvor, aby rozhodol, či takéto rozdielne zaobchádzanie s výrobcami a výkonnými umelcami predstavuje legitímnu reakciu na výhradu podľa článku 15 ods. 3.

6. PREJUDICIÁLNE OTÁZKY

1. Je povinnosť vnútroštátneho súdu vykladať smernicu 2006/115/ES o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva („smernica“) z hľadiska účelu a cieľa Rímskeho dohovoru a/alebo WPPT obmedzená na pojmy, ktoré smernica výslovne používa, alebo sa alternatívne vzťahuje aj na pojmy, ktoré možno nájsť výlučne v uvedených medzinárodných dohodách? Do akej miery sa má konkrétne článok 8 smernice vykladať z hľadiska požiadavky „vnútroštátneho zaobchádzania“, tak ako je uvedená v článku 4 WPPT?

2. Má členský štát k dispozícii voľnú úvahu, aby stanovil kritériá na určenie, ktorých výkonných umelcov možno považovať za „príslušných výkonných umelcov“ v zmysle článku 8 smernice? Môže konkrétne členský štát obmedziť právo podieľať sa na primeranej odmene len na prípady, v ktorých (i) sa buď výkon uskutoční v Európskom hospodárskom spoločenstve („EHP“), alebo (ii) výkonní umelci majú prechodný alebo trvalý pobyt v krajine EHP?

3. Aká je miera voľnej úvahy členského štátu, keď reaguje na výhradu, ktorú uplatní iná zmluvná strana podľa článku 15 ods. 3 WPPT? Je konkrétne členský štát povinný vo svojej reakcii presne použiť výrazy použité druhou zmluvnou stranou v jej výhrade? Má zmluvná strana povinnosť neuplatniť pravidlo 30 dní uvedené v článku 5 Rímskeho dohovoru, ak môže vyústiť do situácie, v ktorej

výrobca zmluvnej strany uplatňujúcej výhradu získa v zmysle článku 15 ods. 1 odmenu, pričom výkonní umelci podieľajúci sa na rovnakom zvukovom zázname odmenu nezískajú? Môže alternatívne zmluvná strana, ktorá reaguje na výhradu, poskytnúť štátnym príslušníkom zmluvnej strany, ktorá uplatnila výhradu, rozsiahlejšie práva ako poskytla táto zmluvná strana, to znamená môže reagujúca zmluvná strana poskytnúť práva, ktoré zmluvná strana uplatňujúca výhradu neposkytuje v rovnakej miere?

4. Je za akýchkoľvek okolností prípustné vyhradiť právo na primeranú odmenu len pre výrobcov zvukového záznamu, a teda odmietnuť toto právo výkonným umelcom, ktorých výkon bol zachytený na tento zvukový záznam?

Dňa 20. marca 2019.

[omissis]

PRACOVNÝ DOKUMENT